

เทพปกรณัม

Myth

เทพปกรณัม
เรื่องปรัมปรา
นิทานปรัมปรา
เรื่องทวยเทพ

เทพปกรณัม

Mythology

การรวบรวมเรื่องปรัมปรา
การศึกษาเรื่องปรัมปรา

คำจำกัดความของเทพปกรณัม

เป็นเรื่องที่ไม่จริงและเกี่ยวข้องกับผู้อยู่เหนือธรรมชาติ
หรืออย่างน้อยก็เป็นผู้ที่อยู่เหนือมนุษย์

คำจำกัดความของเทพปกรณัม

เกี่ยวข้องกับการสร้างโลกเสมอ
จะอธิบายว่าสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นมาได้อย่างไร

คำจำกัดความของเทพปกรณัม

มนุษย์สมัยดั้งเดิมใช้อธิบายปรากฏการณ์
ของธรรมชาติและอำนาจของจักรวาล

ลักษณะสำคัญของเทพปกรณัม

- เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับเทพเจ้าอย่างเป็นระบบ

ลักษณะสำคัญของเทพปกรณัม

- มีเรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์เข้ามาเกี่ยวข้อง

ลักษณะสำคัญของเทพปกรณัม

- เกี่ยวกับการสร้างโลกและจักรวาล

ลักษณะสำคัญของเทพปกรณัม

- อธิบายว่าสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นได้อย่างไร
ใช้อธิบายปรากฏการณ์ของธรรมชาติและอำนาจ
ของจักรวาล

บทบาทของเทพปกรณัม

- กำหนดความคิดความเชื่อของมนุษย์ในเรื่องเกี่ยวกับโลกและจักรวาล

บทบาทของเทพปกรณัม

- กำหนดความเชื่ออันนำไปสู่พิธีกรรม (บางครั้งมีการอธิบายว่า พิธีกรรมเป็นเหตุให้เกิด myth)

บทบาทของเทพปกรณัม

- กำหนดมาตรฐานทางศีลธรรม เป็นการควบคุมระบบสังคมในวัฒนธรรมนั้น ๆ

เทพปกรณัมของอินเดีย

โอม

ตรีมูรติ

สยมภู

พรหม (Brahma)

ผู้สร้าง (Creator)

วิษณุ (Vishnu) / นารายณ์

ผู้รักษา (Preserver)

ศิวะ (Shiva) / อิศวร

ผู้ทำลาย (Destroyer) และผู้สร้างใหม่ (Re - creator)

- พรหม + สรัสวดี
- วิษณุ + ลักษมี (พุทธศตวรรษที่ 13 - 18)
- ศิวะ + อูมา (พุทธศตวรรษที่ 9 - 13)

พรหม

เทวดาสูงสุดของอินเดียในบรรพกาล
ไม่แสดงฤทธิ์เดช ไม่ให้ภัยใคร
ให้แต่ความเมตตา กรุณา คนจึงไม่กลัว
เลยหันไปนับถือเทพรุ่นหลัง คือ *วิษณุ* กับ *ศิวะ* แทน

พรหม

มีกายสี่แฉก
มี 4 เศียร (เดิมมี 5 เศียร)
จักรมุข อัญมณีกรรณ
มี 4 กร
มีหงส์เป็นพาหนะ

พรหม

เป็นเทพที่สร้างเทพประจำภาวะต่าง ๆ
สร้างอคนินทโลก สร้างวาญในท้องฟ้า สร้างสุริยะในวิศวากาศ

วิษณุ (นารายณ์)

ในพระเวทถือว่าเป็นเทพแห่งดวงอาทิตย์
เป็นผู้ฉายแสงสว่างให้โลก
มีหน้าที่เหมือนตำรวจโลก คอยบำบัดทุกข์ของมวลประชา
อวตารมาปราบยุคเข็ญ ที่สำคัญมี 10 ปาง

วิษณุ (นารายณ์)

วิษณุ (นารายณ์)

วิษณุ (นารายณ์)

พระพุทธเจ้าที่วัดวิษณุ เขตยานนาวา กทม. ตามคำ 믿ร์ของชาวอินดูถือว่าเป็นอีกปางอวตารของพระวิษณุ หรือ พระนารายณ์

วิษณุ (นารายณ์)

มีกายสีน้ำเงินเข้ม
มี 4 กร
มีครุฑเป็นพาหนะ
บรรทมเหนือนาค (อนันตนาคราช)

วิษณุ (นารายณ์)

เพราะมีหน้าที่รักษาโลก อวตารบ่อย
จึงมีชื่อเป็นพันชื่อ

มีอิทธิพลต่อคึกซ์ตรีย์ไทย

คิระ (อิศวร)

เป็นเทพที่มีฤทธาภาพขัดแย้งกัน
คือ ทั้งทำลาย ทั้งสร้างใหม่
กล่าวว่า เมื่อถึงวันสุดท้ายของโลก
พระองค์จะสำแดงการล้างผลาญโลกให้เป็นจุล
แล้วจะสร้างโลกใหม่ที่

คิระ (อิศวร)

คิระ (อิศวร)

เป็นผู้ทำลาย ลบรศมีผู้อื่น แล้วสร้างใหม่
จึงเป็นสัญลักษณ์ของลึงค์ คือ การสร้างปรากฏขึ้น
แต่ก็ปรากฏพร้อมกับโยนิ อันแสดงถึงพลังสตรีด้วย

ศิวะ (อิศวร)

มี 5 เศียร 4 กร
มี 3 ตา ตาที่ 3 ตั้งตรงที่กลางหน้าผาก
ปกติตานี้จะหลับ
ถ้าลืมเมื่อไหร่สิ่งที่อยู่ตรงหน้าจะไหม้
(กรณี : กามเทพ)
คอสีดำ (นิลกันธุ์)

ศิวะ (อิศวร)

มีโคนันที (อุสุกราช) เป็นพาหนะ

ศิวะ (อิศวร)

เป็นผู้ประพาศโยคะจนบรรลุสภาวะสูงสุด
มีอำนาจยิ่งใหญ่เหนือสรรพสิ่ง
จนยอมรับกันว่า เป็นวิญญาณที่ดำรงความยิ่งใหญ่เหนือจักรวาล
มีชื่อต่าง ๆ ถึง 1,008 ชื่อ

กำหนดวันกิจกรรมใหม่

ชมภาพยนตร์และฟังการอภิปรายเรื่อง

Whale Rider

วันพุธที่ 24 พฤศจิกายน 2553

เวลา 13:00 – 16:00 น.

ห้องประชุมศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. ต้อย ชุ่มสาย

HB 7 ชั้น 8

